

Undersjøiske tunneler Vegvesenets svar holder ikke

Ryfast uten kvalitetssikring

► Svaret fra prosjektledelsen på våre spørsmål om Ryfast viser at prosjektet mangler kvalitetssikring. På flere kritiske punkter mangler det dokumentasjon.

En entreprenør har sagt oss at fjellet ikke kan fryses kontinuerlig i midtområdet, fordi de enorme varmemengdene ikke kan fraktes ut gjennom den lange tunnelen. Et kvalitetssikret svar må bekrefte at tekniske beregninger om varme-/kuldetap er foretatt. Når svaret fra prosjektet ikke inneholder referanser til tekniske beregninger, må det være lov å anta at slike ikke er foretatt, eller ikke gir tilfredsstillende resultat.

Foreldet

For miljøeffekten, i form av økt utslipp av CO₂ og miljøgifter, erkjennes vel mangel på kvalitetssikring gjennom henvisning til utredninger som alt er foreldet.

Alternativet til Ryfast mot slutten av dette tiåret er naturgassferger i Tau-sambandet og elektriske ferger i Høgsfjord-sambandet. Med dagens utvikling vil Høgsfjord-sambandet i løpet av et par år ha større trafikk enn Tau-sambandet. Trafikkutviklingen i år (t.o.m. juli) viser en økning på 6,9 prosent over Høgsfjorden og 2,2 prosent over Tau. Begge samband ligger an til å frakte ca. 800.000 biler hver i 2011. Biler i Høgsfjord-sambandet må kjøre en omvei på flere mil og via en dyp tunnel, og vil selvsagt representere betydelig utslippsøkning, sammenlignet med både fremtidens elektriske

ferger og dagens dieselferger. Det er også åpenbart at biler som i dag går i Tausambandet, vil representere betydelig forurensning i Ryfast, særlig hvis det sammenlignet med utslippsgjerrige naturgassferger med dagens teknologi.

Sikkerhetsanalyse

Dobbelt løp med tverrforbindelser reduserer ikke sårbarhet for sabotasje og ulykker. Dobbelt løp eliminerer heller ikke risikoen for varmgang i bremses og brann i tunnelen. år det ikke omkom mennesker i brannen i Oslofjordtunnelen i juni, skyldtes det bl.a. at bilene kunne snu i 3-feltløpet og kjøre ut. Det blir umulig i en 2-løpstunnel. Brannen i Mont Blanc-tunnelen i 1999, der 39 mennesker døde, viste at røyk og surstoffmangel gjorde at redningsslusene ikke ga reell sikkerhet. Det er ikke vist til en kvalitetssikret analyse av sikkerheten ved brann i en eventuell Ryfast-tunnel.

Når det ikke omkom mennesker i brannen i Oslofjordtunnelen i juni, skyldtes det bl.a. at bilene kunne snu i 3-feltløpet og kjøre ut. Det blir umulig i en 2-løpstunnel.

Når det gjelder helserisiko for personer som jevnlig må bruke tunnelen, kanskje hver dag, er det heller ikke vist til en kvalitetssikret medisinsk analyse. Klaustrofobi er for alvorlig til å feie unna med henvisning til tivoliopplevelser i en eventuell tunnel.

Kjerneboring

Ryfylkebassenget kan by på problemer ukjente fra andre tunnelprosjekt, fordi man her har avleiringer fra flere istider. En kvartærgeolog ved UiB har sagt oss det. Seismiske undersøkelser tolket ut fra kunnskap man har om prosjekter med totalt ulik geologi, er da ikke tilstrekkelig kvalitetssikring. Den må skje gjennom kjerneboring under sjøen, og ikke der tunnelen kommer i land.

Sentrale krav

Ryfast fremstår som et gigantprosjekt uten kvalitetssikring. Om dette er tilstrekkelig for prosjektledelsen, må det være grunn til å håpe at Samferdselsdepartement og Stortinget stiller strengere krav. Viktigst er kanskje kravet til beregninger som viser at fjellet kan fryses langt fra tunnelåpningene. Dersom slike ikke kan dokumenteres, dreier det seg om et hasardiøst prosjekt som kanskje aldri kan bli mer enn to hull i bakken!

HELGE RISKA
 JUSTEIN IMS
 THORE HAALAND
 PÅL MITSEM
 BERNHARD SUNDE